

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

2070

Na temelju članka 41. stavka 5. Zakona o zaštiti od požara (»Narodne novine«, broj: 92/2010), ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK O VATROGASNIM APARATIMA

I. OPĆE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način provjere i označavanja kao i vještačenja vatrogasnih aparata.

Članak 2.

Značenje pojmova u smislu ovog Pravilnika:

- (1) *vatrogasni aparat* je prijenosni ili prijevozni aparat koji sadrži sredstvo za gašenje požara koje se pod tlakom izbacuje iz spremnika aparata;
- (2) *vatrogasni aparat s bočicom* je vatrogasni aparat u čijem spremniku dolazi do radnog tlaka u trenutku aktiviranja ispuštanjem pogonskog plina iz bočice;
- (3) *vatrogasni aparat pod stalnim tlakom* je vatrogasni aparat kod kojeg se spremnik stalno nalazi pod radnim tlakom;
- (4) *spremnik vatrogasnog aparata* je posuda iz koje se sredstvo za gašenje požara izbacuje pod tlakom u trenutku aktiviranja vatrogasnog aparata;
- (5) *sredstvo za gašenje požara* je tvar koja, izbacivanjem iz spremnika vatrogasnog aparata, gasi požar;
- (6) *bočica* je spremnik pogonskog plina koji se nalazi unutar spremnika ili na spremniku aparata i koji prilikom aktiviranja dovodi aparat pod tlak;
- (7) *usponska cijev* je cijev kroz koju sredstvo za gašenje izlazi iz spremnika aparata;
- (8) *serviser* je pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili stručna služba koji posjeduju ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog zastupnika vatrogasnih aparata za obavljanje poslova održavanja vatrogasnih aparata;
- (9) *stavljanje vatrogasnog aparata u uporabu* je datum prve kupovine vatrogasnog aparata od strane korisnika;
- (10) *specifično požarno opterećenje* je prosječna količina topline koja se oslobađa iz zapaljenog materijala požarnog sektora po tlocrtnoj jedinici površine tog požarnog sektora (MJ/m²).

Članak 3.

Tehnički zahtjevi za vatrogasne aparate kao i uvjeti njihovog stavljanja na tržište i/ili raspolaganje propisani su posebnim propisom.

II. IZBOR VATROGASNIH APARATA

Članak 4.

Potreban broj, vrsta i veličina vatrogasnih aparata određuju se u skladu s razredom požara koji može nastati, površinom požarnog sektora i proračunom specifičnog požarnog opterećenja požarnog sektora.

Broj potrebnih jediničnih vatrogasnih aparata s obzirom na specifično požarno opterećenje i površinu požarnog sektora određuje se prema tablici u Prilogu 1., koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a raspoređuju se u više etažnim požarnim sektorima tako da se na svakoj etaži nalazi najmanje po jedan vatrogasni aparat, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

Jedinični vatrogasni aparati iz stavka 2. ovog Pravilnika su: prah 9 kg, plin (zamjena za halone) 6 kg; pjena 9 litara, voda 9 litara i u posebnim uvjetima CO₂ 5 kg.

Iznimno za površine požarnih sektora do 20 m² s niskim ili srednjim specifičnim požarnim opterećenjem kao jedinični vatrogasni aparati mogu se koristiti prah 6 kg, pjena 6 l, voda 6 l i u posebnim uvjetima CO₂ 3 kg.

U požarnim sektorima visokog specifičnog požarnog opterećenja na svakih 500 m² površine broju aparata iz stavka 2. ovog Pravilnika dodaje se po jedan prijevozni aparat na prah od 50 kg ili plin (zamjena za halone) od 25 kg ili zračnu pjenu od 50 litara.

U slučajevima kada se donose procjene ugroženosti od požara građevina prema posebnim propisima, izbor vatrogasnih aparata određuje se na temelju tih procjena.

III. ODRŽAVANJE VATROGASNIH APARATA

Članak 5.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redovni pregled i periodični servis.

Vatrogasni aparati pregledavaju se i ispituju i sukladno propisima za opremu pod tlakom.

Redovni pregled

Članak 6.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja vlasnik odnosno korisnik prema uputi proizvođača, najmanje jednom u tri mjeseca.

Redovnim pregledom utvrđuje se:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
- opće stanje vatrogasnog aparata,
- kompletnost vatrogasnog aparata,
- stanje plombe zatvarača, odnosno ventila vatrogasnog aparata,
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 7.

Vlasnik odnosno korisnik vatrogasnih aparata dužan je voditi evidenciju o njihovom redovnom pregledu.

Evidencija iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o: tipu vatrogasnog aparata, tvorničkom broju, datumu redovnog pregleda i periodičkog servisa, nazivu serviseru koji je servisirao vatrogasni aparat, uočenim nedostacima i njihovom otklanjanju, te serijskom broju stavljene evidencijske naljepnice iz Priloga 2. ovoga Pravilnika koji je njegov sastavni dio (slika 3. ili 3.a).

Članak 8.

Nedostatke uočene redovnim pregledom vlasnik odnosno korisnik je obvezan odmah otkloniti sam, a ukoliko to nije moguće putem serviseru.

Periodični servis

Članak 9.

Periodičnim servisom provjerava se ispravnost i funkcionalnost vatrogasnog aparata i njegovih dijelova te obavlja zamjena dotrajalih i neispravnih dijelova rezervnim dijelovima odobrenim za uporabu od strane proizvođača vatrogasnog aparata.

Članak 10.

Postupak i radnje periodičnog servisa vatrogasnih aparata, kao i unutarnji pregled spremnika vatrogasnog aparata i rokove obavljanja radnji propisuje proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik.

Periodični servis vatrogasnih aparata u uporabi obavlja se najmanje jednom godišnje, a ovisno o uvjetima smještaja i češće, te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu.

Pri stavljanju vatrogasnog aparata, u uporabu nije potrebno izvršiti periodični servis do isteka garancije, odnosno najdulje godinu dana.

Članak 11.

Serviser vatrogasnog aparata obvezan je o izvršenom periodičkom servisu voditi evidenciju koja sadrži podatke o: tipu vatrogasnog aparata, tvorničkom broju i korisniku vatrogasnog aparata, uočenim nedostacima i njihovom otklanjanju te o datumu izvršenog servisa i serijskim brojevima stavljene evidencijske naljepnice iz Priloga 2. ovoga Pravilnika (slika 3. i 3.a).

Članak 12.

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik dužan je izvijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova o serviserima kojima je izdao ovlaštenje, navodeći točan broj i datum izdavanja akta kojim su ovlašteni za servisiranje vatrogasnih aparata kao i izvijestiti o nastupanju svake promjene vezane uz ovlaštenje (oduzimanju ili isteku roka ovlaštenja, promjeni adrese i sl.).

Članak 13.

Proizvođač odnosno njegov ovlašteni zastupnik dužan je obavljati nadzor nad serviserima koje je ovlastio za obavljanje poslova periodičkog servisa vatrogasnih aparata.

IV. POSTAVLJANJE VATROGASNIH APARATA

Članak 14.

Vatrogasni aparati se postavljaju neovisno o ugrađenim stabilnim sustavima za gašenje požara, hidrantskoj mreži i drugim mjerama zaštite od požara.

Vatrogasni aparati postavljaju se na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara, a kod prijenosnih aparata ručka za nošenje ne smije biti na visini većoj od 1,5 metara od tla.

Članak 15.

Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija je površina veća od 50 m² označava se naljepnicom sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.

Naljepnica iz stavka 1. ovoga članka mora biti obojena pretežito bojom RAL 3000, i mora biti postavljena dovoljno visoko da njenu uočljivost ne ometa sadržaj prostora.

V. NAČIN OZNAČAVANJA VATROGASNIH APARATA

Članak 16.

Nakon obavljenog periodičkog servisa vatrogasni aparat mora, osim naljepnice proizvođača, sadržavati evidencijske naljepnice iz članka 17., 18. i 19. ovoga Pravilnika.

Članak 17.

Periodični servis vatrogasnog aparata pod stalnim tlakom osim radnji propisanih u uputi proizvođača, obuhvaća i upisivanje mase sredstava za gašenje na samoljepivu naljepnicu iz Priloga 2. ovoga Pravilnika (slika 1. ili 1.a) te njeno lijepljenje na usponsku cijev.

Članak 18.

Periodični servis vatrogasnog aparata s bočicom osim radnji propisanih u uputi proizvođača, obuhvaća i upisivanje izvagane mase bočice i datuma vaganja na samoljepivu naljepnicu naljepnice iz Priloga 2. ovoga Pravilnika (slika 2. ili 2.a) te njeno lijepljenje na bočicu.

Vijek trajanja bočice propisuje proizvođač odnosno njegov ovlašteni zastupnik.

Članak 19.

Nakon izvršenog periodičnog servisa, na vatrogasni aparat postavlja se oznaka (naljepnica, zaštitna traka, boja ili sl.) bez čijeg oštećenja se vatrogasni aparat ne može rastaviti te se vatrogasni aparat označava samoljepljivom naljepnicom iz Priloga 2. ovoga Pravilnika (slika 3. ili 3.a).

Bušenjem rupa na naljepnici označuje se mjesec i godina kada je potrebno izvršiti ponovni periodični servis, a rok do kada vrijedi unutarnji pregled spremnika vatrogasnog aparata upisuje se na naljepnicu.

Članak 20.

Evidencijske naljepnice iz članka 17., 18. i 19. ovoga Pravilnika moraju svojom kvalitetom zadovoljiti normu HRN EN 60335-1.

VI. IZDAVANJE I UPIŠNIK O EVIDENCIJSKIM NALJEPNICAMA

Članak 21.

Evidencijske naljepnice iz ovoga Pravilnika izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Zahtjev za izdavanjem evidencijskih naljepnica podnosi se nadležnoj policijskoj upravi.

Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilaže se dokaz o uplaćenju naknadi za evidencijske naljepnice.

Cijena evidencijskih naljepnica određuje se rješenjem koje donosi ministar unutarnjih poslova.

Upisnik o izdanim evidencijskim naljepnicama vodi se na Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova.

VII. VJEŠTAČENJE VATROGASNIH APARATA

Članak 22.

Vještačenje vatrogasnih aparata obuhvaća ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vatrogasnog aparata i/ili provjeru pravilnosti provedenih postupaka i radnji propisanih od strane proizvođača odnosno ovlaštenog zastupnika prilikom održavanja vatrogasnog aparata.

Članak 23.

Vještačenje iz članka 22. ovoga Pravilnika provodi Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Učilište zaštite i spašavanja ili pravna osoba ovlaštena za potvrđivanje vatrogasnih aparata.

Postupak te visina i način snošenja troškova vještačenja određuju se odlukom koju donosi ministar unutarnjih poslova.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Naljepnice 3. i 3.a koje su otisnute sukladno odredbi članka 10. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (»Narodne novine«, broj: 35/94, 55/94, 103/96, 130/2007) mogu se koristiti do isteka zaliha, bez potrebe bušenja rupa kojima se označava šifra (oznaka) stručne osobe koja je izvršila periodični pregled.

Članak 25.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (»Narodne novine«, broj: 35/94, 55/94, 103/96, 130/2007) i Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova održavanja vatrogasnih aparata (»Narodne novine«, br. 35/94 i 55/94).

Članak 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 511-01-152-24243-2011.

Zagreb, 31. kolovoza 2011.

Ministar
Tomislav Karamarko, v. r.

PRILOG 1.

Broj potrebnih jediničnih vatrogasnih aparata s obzirom na specifično požarno opterećenje i površinu požarnog sektora

Površina požarnog sektora (m ²) do	Specifično požarno opterećenje		
	nisko	srednje	visoko
	do 1 GJ/m ²	do 2 GJ/m ²	do 3 GJ/m ²
20	1*	1*	1
50	2	2	2
100	2	2	3
150	2	3	3
200	3	3	4
300	3	3	5

400	3	4	6
500	3	4	7
750	4	6	9
1000	5	7	12
2000	6	9	17
3000	7	12	22
4000	10	17	32
5000	12	22	42
6000	15	27	52
7000	17	32	62
8000	20	37	72
9000	22	42	82
10000	27	52	101

* – jedinični aparat u predmetnom slučaju je prah 6 kg, pjena 6 l, voda 6 l i u posebnim uvjetima CO2 3 kg.

PRILOG 2.

Slika 1.

“PROIZVOĐAČ” “OVLAŠTENI SERVISER” 123456789	MASA u kg			Datum pregleda	
	Spremnik s ventilom	Punjenje	Ukupno		
	Tv. broj / godina				

Format: 175 × 32 mm
Tisak: žuta i crna

Slika 1. a

“UVOZNIK” “OVLAŠTENI SERVISER” 123456789	MASA u kg			Datum pregleda	
	Spremnik s ventilom	Punjenje	Ukupno		
	Tv. broj / godina				

Format: 175 × 32 mm
Tisak: plava i crna

Slika 2.



Format: 60 × 40 mm

Tisak: žuta i crna

Slika 2.a



Format: 60 × 40 mm

Tisak: plava i crna

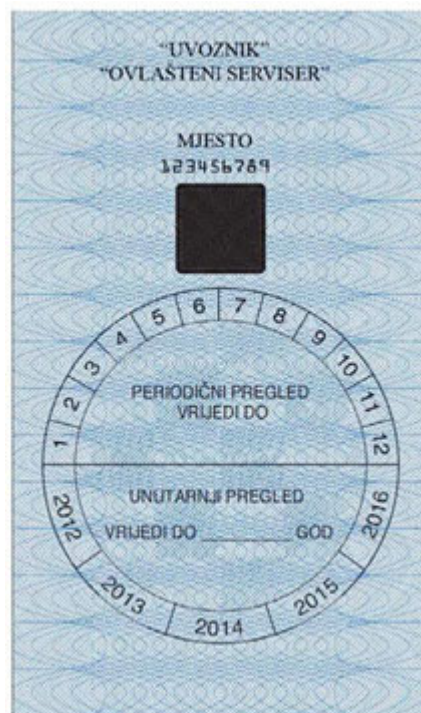
Slika 3.



Format: 110 × 65 mm

Tisak: žuta i crna

Slika 3.a



Format: 110 × 65 mm

Tisak: plava i crna

Svaka naljepnica sadrži jedinstveni broj (numeraciju), naziv proizvođača ili uvoznika i ovlaštenog serviser. Sve naljepnice su tiskane s gulloche zaštitnom grafikom i sadrže pozicionirani hologram veličine 14×14 mm. Hologram sadrži centralno smješteni stilizirani vatrogasni aparat na čijim rubovima se nalazi mikrotekst »ODRŽAVANJE VATROGASNIH APARATA«. Oko centralno smještenog motiva šire se romboidni elementi. Podloga holograma izvedena je kromatski dinamičnim pozitiv-negativ elementima simbola vatre koji u odnosu na centralni element holograma tvore trodimenzionalni efekt.

Hologram

